



Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Sør-Øst politidistrikt

Deres referanse:
21/4969 - INGJ

Vår referanse:
21/115859 - 2

Dato:
06.12.2021

Høring - elektronisk kontroll ved brudd på besøksforbud (omvendt voldsalarm)

1. Det foreslås å innføre en hjemmel i straffeprosessloven slik at påtalemyndigheten skal kunne ilegge elektronisk kontroll ved brudd på besøksforbud. Påtalemyndigheten må være overbevist om at et slikt brudd er begått og dessuten mene at bevisene er tilstrekkelig til fellelse i retten.

En slik hjemmel kan være svært forebyggende og potensielt det eneste tiltaket som gir reell beskyttelse i alvorlige saker der man med dagens straffeprosessuelle handlingsrom vil oppleve et opphold mellom lovbrudd og rettskraftig dom. Dersom denne lovendringen fører frem, er det viktig at man parallelt ser på praktiske løsninger og behov som det er helt essensielt å ha på plass. Allerede med dagens lovverk er det store utfordringer knyttet til gjennomføringen av kontaktforbud med elektronisk kontroll, da politidistriktene ikke lenger er i besittelse av nødvendig utstyr til å kunne følge opp det praktiske rundt elektronisk kontroll. Det må forventes at en eventuell lovendring vil medføre en betydelig økning av antall på-lenkede og således kreve mer av distriktene, både med tanke på oppfølging av trusselutøvere i form av ressursbehov og tilgjengelig nødvendig utstyr som lenker, ladere, batterier og utlånstelefoner.

Forslaget vil påvirke samarbeidende aktører som kriminalomsorg og friomsorg, som i dag bistår politiet i betydelig grad med av- og på-lenkinger, samt overvåking og annen praktisk oppfølging av lenken. Det bør også vurderes hvorvidt politiet selv skal overta disse oppgavene, og i så fall må dette behovet konsekvens utredes før man kan ta stilling til en lovendring.

Forslaget vil også bli ressurskrevende for påtalemyndigheten, da kontaktforbud med elektronisk kontroll krever betydelig mer oppfølging enn mange andre saker. En vil også måtte ta høyde for et behov for økt ressursbruk i oppfølgingssporet av de på-lenkede på daglig basis, med oppdukkende praktiske utfordringer.

2. Det bes også om høringsinstansenes innspill til om det i særskilte tilfeller bør åpnes for å kunne ilegge elektronisk kontroll sammen med besøksforbudet uten vilkår om brudd.

Sør-Øst politidistrikt

I arbeidet med risikovurderinger (SARA- og Patriark) avdekkes det fra tid til annen saker av en slik alvorlighetsgrad at besøksforbud i seg selv ikke anses som et godt nok forebyggende tiltak for ivaretagelse av den trusselutsattes sikkerhet. Det vil derfor være saker der dette vil være aktuelt, men der krav til alvorlighet i lovbruddet og bevisene må vurderes som nevnt i punktet over.

3. Det foreslås enkelte mer praktiske presiseringer av det nærmere innholdet i reglene om elektronisk kontroll. Dette vil gjelde både for elektronisk kontroll ved kontaktforbud og elektronisk kontroll ved brudd på besøksforbud.

Alle presiseringer som vil tjene formålet med tiltaket og som vil gjøre det enklere å identifisere de sakene som er både egnet og nødvendig er velkommen.

4. Det foreslås at den som hindrer at slik elektronisk kontroll ved brudd på besøksforbud kan iverksettes eller hindrer pågående kontroll, skal kunne straffes. I dag er det en utfordring at det ikke finnes et reelt ris bak speilet i disse tilfellene. Brudd på vilkårene i henhold til gjennomføringsplan bør vurderes som gjenstand for straff på lik linje med brudd på besøksforbud, der forlengelse av tid med lenke bør vurderes som en sanksjon.

Det bes om høringsinstansenes innspill til om det er behov for andre presiseringer eller endringer av ordningen. Her er vi litt usikker på hva det bes om innspill på. Er det OVA generelt, eller sikter man her til eventuell endring i straffeprosessloven? En for detaljert presisering av OVA-ordningen kan fort virke mot sin hensikt ved å hemme eller begrense et mulighetsrom da sakene er svært ulike, både med tanke på historikk og tidligere lovbrudd mellom partene, aktuelt lovbrudd og vurdering av trusselnivået parallelt med straffesaken.

Inntrykket, basert på erfaring fra straffesaker som har gått for retten i Sør-Øst, er at det i hovedsak blir nedlagt påstand om OVA i de sakene der det er helt åpenbart at vilkårene for OVA er tilstede og der andre beskyttende tiltak har vært forsøkt forgjeves. Basert de negative dommene som foreligger, fremstår det åpenbart at domstolen legger listen for pådømmelse av OVA høyere enn lovgivers intensjon med ordningen.

Med hilsen

Nina Karstensen Bjørlo
Politiinspektør

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Kopi:
Kjell Johan Abrahamsen
Per Thomas Omholt
Silje Asdøl